

BAJTÁRSI LEVÉL

1954. VII. évf. 6. sz. levél. 49. oldal. Bregenz, 1954. június 15.

AHOGYAN MI LÁTJUK.

A "Salzburger Nachrichten" május 20-ki számában egy cikk jelent meg: "Európai biztonság nélkül nincsen béke" címen, mely azokat a gondolatokat hozza nyilvánosságra, melyek ma az egész világon mindenkit foglalkoztatnak, de amelyeket nyíltan még sem meri kimondani senki. Találgatás, puszogás, propaganda szólamok, tendenciózus beállítású cikkek, beszédek, öngazolások jutnak csak el a nagy közönséghez. Berlinben, Genfben a világ legtöbb államának hivatalos szószólói bátorságot, energiát, elhatározottságot és győzelmet követelnek! A gyakorlatban pedig azt látjuk, hogy koncessiók, passzivitás és vereség az, amit zsebre vágnak és elkönyvelnek.

Mi lehet ennek az oka? Zavarodottság, zűrzavar! De mi ennek a zűrzavarnak az oka? A gyengeség! És ez a beismerés az, ami fent idézett cikk legnagyobb értéke s így alkalmas arra is, hogy az emberek szemét kinyissa és őket tudatosabb cselekedetekre készítse.

Minden betegség gyógyításához elsősorban az szükséges, hogy az orvos megállapítsa, hogy tulajdonképpen mi is a baj oka, mert csak akkor tud olyan gyógykezelést alkalmazni, mely a gyógyulást eredményezi. Keressük meg, hogy a Genfben mutatkozó zűrzavarnak, tanácsatlanságnak, Molotov és Csu-en-lai diadalmas mosolyának mik az okai?

Mindenki tudja, hogy Indokina elsörendű jelentőségű a vörös terjeszkedés elleni harcban. Ezt Bidault is tudja, ezért remélt még akkor, amikor Dien Bien Phu tartotta magát, angol-amerikai fegyveres beavatkozást. Ugyanakkor azonban Párisban őt éppen ezért megbuktatni akarták, de nem azért, mert a nemzetgyűlés legnagyobb része - kivéve a kommunistákat - a fegyveres beavatkozást nem akarná, hanem azért, mert kétségbeesve ismerték fel azt a tényt, hogy Anglia és az U.S.A. képtelenek a francia segélykiáltásnak elegendőt tenni. Eisenhower és Dulles pontosan tudják, hogy mit jelent egy vereség Indokínában. Miután azonban a katonai beavatkozás szemükben tulságosan kockázatos, egyelőre megelégszenek egy másik "modus-vivendi"-vel. Ez abban a valószínűségben gyökeredzik, hogy egy fegyverszünet esetén nem vész el egész Indokina, tehát nem vész el az egész Délkelet-Ázsia. Churchill szerepe is érthetetlen a nagy nyilvánosság számára. Ugy látzik, hogy ő elfelejtette, mit mondott, amikor Chamberlain Münchenben tárgyalt: "Szégyent vetnek és háborút fognak aratni!" Most mégis ugy cselekszik, mint Chamberlain Münchenben? Nem, nem felejtette el azt, hogy mit mondott, mert nemcsak ő, hanem az angol vezérkar is, állást foglaltak az Indokínában való katonai beavatkozás ellen. Eppen így az U.S.A. vezérkara is, sőt a nemzetbiztonsági tanács is. Még a senior Radford tábornok is ellenézte a fegyveres beavatkozást, pedig ő a szószólója annak, hogy a Nyugat fegyverrel térítse észre a kommunista nagyságokat. Dulles is Radford mellett foglalt állást, pedig hát,

ha valaki, akkor Dulles igazán híve a fegyveres leszámolásnak a vörös rémmel! Mi az oka ennek a magatartásnak? Egyszóval megmondhatjuk: a gyengeség! És mi az oka a gyengeségnek? Azonnal meglátjuk!

Európát Genfben még megleltetni sem meri senki. Legalább is nyilvánosan nem. De a nyugati tábor minden felelős államférfia Európára gondol még éjszaka is, még álmában is, mert Európa az a titkos betegség, mely a nyugati világ nagy gyengeségét okozza.

Dien Bion Phu elesett, mert Navarn tábornoknak hiányzott 50 ezer embere és 200 repülőgépe. Koreában az U.S.A. 1 millió katonát és 8 ezer repülőgépet vetett be. Miért nem teszik ezt most Indokínában is? Miért nem vesznek részt az angolok még jelképesen sem Indokínában, holott Koreában egy dandárral vettek részt a harcban. Jó lehet Anglia tudja, hogy Indokína elveszése esetén Malayára kerül a sor.

Sir Gerald Templer tábornok, Malaya katonai kormányzója újságírók előtt kijelentette, hogy egy indokínai kommunista győzelem esetén Malaya nagy veszélybe kerül! Erre azt lehetne válaszolni, hogy az angolokat és az amerikaiakat az a félelem tartja vissza a fegyveres beavatkozástól, hogy akkor Kína is fegyveresen beavatkozik?! Dohát akkor Koreában miért nem tartotta vissza ezen hatalmakat ez az aggodalom, holott ott Kína ténylegesen beavatkozott? Igen, de ez 1950-ben történt, most pedig 1954-et írunk!

Mi a különbség a két évszám között? Egy amerikai a különbséget a következőkkel magyarázta: Európa ma sokkal inkább jelenti a Nyugat Achilles sarkát, mint 1950-ben, vagy 1952-ben. Két évvel ezelőtt még végte Európát az U.S.A. atombomba készlete, azóta azonban a Szovjetnek is vannak atombombái és na egy atombőru kockázatosabbnak látszik, mint a multban; az azóta eltelt idő pedig kihatászatlanul mult el, pedig ezalatt az idő alatt az ugynevezett "klasszikus" erőket lehetett volna kifejleszteni Európában, illetve Nyugat-Európában. Ez az idő visszahozhatatlanul eltelt, mert az EVG szerződést Franciaország nem írta alá, ezért Genfben az Indokínai kérdésben engődni kénytelen a Nyugat, mert gyenge Európában és pedig azért, mert még mindig nincsen német hadsereg. Így kell magyarázunk azt az érthetetlen, néha negalázó szerepet, melyet ma a Nyugat Genfben játszik.

A III. világháboru újból konkrét veszéllyé vált és ez a veszély mindaddig az emberiség feje felett lebeg, míg Nyugat-Európa teljes egysége meg nem valósul!

Kíséreljük meg a Nyugat vezérkarai tanácskozásairól kiszivárgott kevés hír alapján rekonstruálni azok tartalmát, lefolyását.

Bidault, vagyis Franciaország segélykiáltása, segélykérése az asztalon fekszik. A katonai beavatkozás Indokínában nem volna nagy kérdés, csak a következőnyeket kell megfontolni. Peking ellenrendszabályai, a kínai intervenció a vietnink javára több mint valószínű. Ez egy hosszabb háborut jelentene, melynek folyamán egy szép napon a nehéz és lognehezebb fegyverek is bevetésre kerülének a nyugatiak részéről (Közlekedési csomópontok, nagy városok bombázása Kínában). Felmerül a kérdés, mi volna ennek reakciója a Szovjet részéről? Két lehetőséggel kell mindenképpen számolni:

1./ A Szovjet vagy Ázsiában siet szövetséges segítségére, vagy Európát támadná meg, hogy szövetségesét tehermentesítse Ázsiában, ez a III. világháborut jelenti.

2./ A Szovjet a Kelet csélyeit a III. világháboru esetén olyan csekélynek, kétségessnek tartja, hogy nem avatkozik be az ázsiai háboruba, son Európában nem támad, hanem a békés megogyczés létrehozását kíséri meg.

Hosszas tanácskozások eredményeképpen a Nyugat vezérkarai arra a megállapításra jutottak, hogy a második eshetőséget ki kell kapcsolni.

Európa mai gyengesége olyan kecsgettető, hogy a Kroml hatalmasai ezt valószínűleg kihatászatlanul nem hagyhatják. Németország fegyvertelensége a Nyugatnémet, Észak-Franciaország és Észak-Olasz-

ország iparvidékeit a Szovjet Könyví zsámnányává tenné. Ez a tény már maga is elegendő, hogy permanens háborus veszélyt jelentson még Indokina nélkül is, de így még valóban önmagát kínálja fel, hogy a Szovjet így tehermentesítse Kínát. Ha megvolna már az EVG, illetve a német hadsereg, úgy ez a veszély nem állana fenn és Indokínában, illetve Genfben egészen más hangon beszélhetne a Nyugat.

Churchill éles szavaiból, melyeket az alsóházban Franciaországnak címzett, mikor az angol fegyveres segítséget Indokínában megtagadta, elképzeltetjük, mit mondott Franciaország londoni nagykövetének négyeszenközt: Valószínűleg azt, hogy Franciaország maga főzte meg azt, amit most egyedül egyen meg, mikor Németország felfegyverzését magatartásával megakadályozta. És nemcsak Franciaország eszi azt meg, amit főzött, hanem vele együtt az egész Nyugat is!

És ezek után mi történik a jövőben?

Egyszer a gonfi értekezletnek is vége lesz akár így, akár úgy! Ha a Nyugat ott engedményekkel vásárolja meg a nyugalmat, a Szovjet az eddigiektől eltérő más helyeken tör előre akár Ázsiában, akár pedig Európában.

Az is lehetséges, hogy a kommunisták olyan követelésekkel állanak elő, melyeket a Nyugat gyengeségének tudatában sem tud kielégíteni. Ekkor a háboru Indokínában folyik tovább elégtelen eszközökkel, döntésre való kilátás nélkül, a III. világháboru állandó veszélyével fejtünk felett.

Valamilyen megoldást pedig találni kell, mert onéklül állandóan az emberiség feje felett lebeg a III. világháboru veszélye és pedig az atomkorszakban, még hozzá abban az időben, mikor a Nyugat önmagát gyengének érzi. Sürgős a megoldás, mert Franciaország magatartása Nyugat-Németország lakosságát mindjobban elkeseríti, ezt Moszkva is látja és akár így, akár úgy kihasználja!

N.L.

-o-o-o-o-

AZ IDŐ ROSTÁJÁBAN.

Ady Endre.

Kezében óriás rostával
Áll az Idő és rostál egyre,
Világokat szed és rostál ki
Vidáman és nem keseregve
S busul csak az, akit kihullat.

S aki kihull, megérdemelte,
Az ócsut az Idő nem szánja,
Aszott nemzetek, hült világok
Tört életek miazmás vágya
Halálra-valók s nem kár értük.

Szóljak proféták uj szavával:
Nem kik mertek tagadni multat,
De kik nem magvak a Jövönök.
Mindig azok, akik kihullanak:
Világok, népek, girhes eszmék.

Fonnyadtak és összezsugorodtak,
/Igy szól az uj proféta-énok/
Az Ur az Idő áll örökké,
De elmulnak a ronyhe népek,
S velük együtt a tiszta Lóthok.

Oh, aszottak és be nem teltek
S ön, magam is faj-sorsom osztván,
Be igazság szerint hullunk ki
A kegyetlen óriás rostán,
Kedvét nem töltvén az Időnek.

-o-o-o-o-

EGY A SOK KÖZÜL...

Ahol valamikor Szondy apródjai lépkedtek, ahol a török agák és bégek szöges ostonnal kezükben hajtották a büszkén álló vár ár-
kai felé rohamra a jancisárokat, ott most csak romok állanak és a
romokat óvólag betakarja az iszalag meg a borostyá. Az utóbbi mint-
ha keretet akarna adni annak a dicsőségnak, ahol annyi hős áldozta
életét a Nyugat, a kereszt védelmében.

A várba felvezető utat régen benőtte a feledés mohája, meg a
hatalmas bükk és tölgy őriások. Csupán csak egy sziklás, köves gyalog
ut vezet fel a néhai vár romjaihoz. A lovagterem csodálatosan épen
maradt egyik faláról gyönyörű a kilátás az elterülő erdő-rengetegre,
ahol csak a folyton okvetetlenkedő és csacsogó mátyás-madár, az erdő
éber öre és egyben kofája, a sunyi róka az ur. Ezen erdőségnek a kirá-
lya azonban a szarvas, amely itt a fővad. Az erdőség tulajdonosa a
Hercegprímás. Nagyörzsöny fogalom volt a két háború közötti idő va-
dászai körében. Ugy az erdő, mint a vadállomány mintaszerűen kezelt
az erdőszemélyzet által.

Jött a vörös téboly. Nekik senki és semmi nem volt jó, de kü-
lönösen nem volt megbízható. Hogyan is lehetne megbízható a főpapi
birtok erdőszemélyzete? Hisz még a szaktudások sem megfélelő.

Ternézetesen rövidesen mindenkit elbocsájtottak az utolsó
erdőörig s a vadőr gyakornokig. Helyüket kiválóan szakképzett dolog-
kerülők, csavargók, börtöntörlételek foglalták el, meg egy-egy vélet-
lenül bekerült olyan valaki, akiről senki semmi hátrányosat egyelőre
nem tudott, nem ismerte senki.

Még a régi uradalmi favágók is eltűntek, hiszen azoknak fizet-
ni kellett munkájukért. Felcsúszott megterhelése ez az államnak...
Ott vannak a politikai elitáltak, a rendszer szempontjából megbiz-
hatatlanok. Dolgozzanak azok a népért, a rendszerért.

Még alig pitynalodott. Sűrű, átláthatatlan ködtenger ült a fák
koronáján. Az erdő méltóságos csendjét nem zavarta most semmi, csak
itt-ott az orgona basszusát utánzó öreg bika harsonája.

Valamikor jobb napokat látott s üresnek tetsző hátizsákkal
törtetett csak egy ember a hegynek felfelé, nagyokat szuszogva. Az
erdőör, aki egyben a vadőri teendőket is ellátta. Szálas, 40 év körüli
izmos ember, kinek sovány arcát a friss levegő pirosra festette. Ha-
jában, szakállában egy-eg ősz szál keveredett.

Nánási Mátyásnak hívták. Senkisen tudta honnét jött, ki volt,
mi volt. Csak egyet tudtak, hogy szolgálatát pontosan látta el s réme
az orv-vadászoknak. Testi ereje, biztos keze és szeme, tekintélyt pa-
rancsoló tekintete előtt meghajolni kellett.

Utja az "Égett hegy" felé vezetett, odavárta a kiutalt erdő
munkások megérkezését, ahol azok elszállásolva lesznek. Szállásolva...
előbb építeni kell valamit, mert az ott levő sziklabarlang nem elég-
séges befogadásukra, ott csak ő huzhatta meg magát, ha vihar érte.

-Ott a tisztáson építettek velük valami félig földbe vályt
kunyhót, míg itt lesznek. A forrás sincs messze, meg az élelmüket is
felhozhatják, nem oly meredek ez az oldal. Nem lesznek messze a mun-
kahelytől sem - norfondírozott magában Nánási. -

Éppen kifujta magát, még egy cigarettát is elszívott, mikor
megérkezett a társaság. Huszan voltak, meg két ör. Nagyobb részt a
legszebb férfikorán jóval is tul. Kinézésük, ruházatuk elárulta, hogy
kevesen vannak közöttük olyanok, akik ebben a szakmában dolgoztak
előbb is.

Az örök egyike egy borzas szakállu, kis töpörödött vén embert
jelölt ki szakácsnak.

-Te ugy sen tudnál fát dönteni, fűrészelni, Te kis szörnök, Te
leszel a szakács. De, ha nem főzöl rendszeren, guzsba kötünk és, ha a
hus kemény lesz, a talpadon puhítjuk meg. -

A többi hozzákezdett a "lakás" építéshez, a kis szakács meg száraz fáért ment.

Nánási jóakaraton vele ment megmutatni, hől talál legközelebb száraz fát.

-Kérem Baitárs, tud Ön főzni? Mert én valami nagyon. Így félek, hamarosan a guzs következik.

-Mi lesz na az ebéd?-

-Bableves, de a vacsora is az.-

-Azt könnyű izletesen elkészíteni, ha van hozzá, ami kell.-

És máris mondja Nánási az elkészítési módot.

Hálás tekintettel köszöni a kis szakács a felvilágosítást.

-Egyébként én minden nap kijövök és mindig megmondom nit, hogyan főzzön, én magam is a magam szakácsa vagyok, de főztönet akár-mi megozheti.-

Az első napi bableves sikerét az mutatta legjobban, hogy utolsó csoppig elfogyott, a két ör még duplázott is.

Kenyérért, apró holmiért a faluba kellett menni. Ezt a műveletet a "favágók" felváltva teljesítették, mert öreg este lett, mire az egyik ör kíséretében visszatértek.

A kis öreg szakács egészen beletanult a mesterségbe Nánási utasítása alapján. A szikla-barlang pedig átalakult éléskamrává.

Nánási ígéretéhez hiven és kötelességszerűen naponta ellátogatott a "favágók"-hoz, utasításokat adott a fakitermelésre s közben akadt mindig ideje arra is, hogy a kis szakácsot utbaigazitásokkal ellássa. Feltűnt azonban neki, hogy ha reggelenként s olyankor érkezett, amikor a többiek már munkán távol voltak, a kis szakácsot gyakran az éléskamrában találta, holott ott nem sok volt a rendben tartani való.

Nánási nem kérdezett semmit és egy alkalommal a sürti bokrok között elfejtözve látta, hogy a kis szakács az éléskamrába ment és eltelt öt perc, sőt egy negyedóra is és csak nem jött ki. Odalopakodott tehát és látta, hogy a kis szakács térdel és halotta, hogy fél hangosan szinte mormolva imádkozik.

-Atyám, adj erőt, hogy továbbra is elviselhessek azt, amit a Te igazságod ránk küldött! Adj erőt, kitartást népünknek, Nemzetünknek! Szabadíts meg a gonosztól, de ne tud be nekik azt, amit Ellened, gyermekeid, a Te magyar néped ellen elkövetnek. Bocsáss meg nekik, hisz Te vagy az örök megbocsájtás, az örök szeretet. Áld meg azokat bőséges kegyelmeddel, akik a Tiedet támogatják, segítik. Mentsd meg Népedet a végpusztulástól! Amen.-

-Amen. Szólt már kalapjával kezében Nánási is.-

-Elv... Uram! Ne vegye rossznévon... én ma is és naponta szoktam imádkozni.-

-Ön is? Én is! A vallásosságot, az Isten szeretetét, tisztelőtét Édesanyám nevelte belém és ez az egyedüli, amelyben még sohasem csalatkoztam. Most is ez tartja bennem a reményt, ez ad vigaszt, erőt. Annak idején is, ha a szolgálatom megengedte, mindig almentem templomba a vasárnaponként és, ha nem, akkor a szabad természet ölen, az Isten legszebb templomában legalább egy rövid imával, fohással adtam hálát a jótéteményéért.-

-A szolgálata azt mindig megenged otte, mert mint vadőr, vasárnaponként akkor volt szabad, amikor akart.-

-A vadőrnél ez tényleg így van, csakhogy...-

-Az előtt éveken át én is többet imádkozhattam, többet lehettem Istennel. Jobban szolgálhattam Öt. Most csak titokban és nem úgy, ahogy szeretném, ahogy azt tennem kellene, de...nem tehetem.-

Nánási kutató, fűrkésző szeme erősen beleillant a kis szakács szemébe, arcába. A hágyadt tekintet lassanként losiklott Nánási arcáról és megadással csak maga elé nézett.

-Tölöm ne féljon. Arulója soha nem leszok. Ha lehetséges, czu-

tán közösen mondjuk el azt a szép inát, amit ma Öntől hallottam. De fokozottan vigyáznunk kell, hogy "ozok" együtt ne lássanak bennünket.

-De most menjünk!-

Távozásuk előtt a kis szakács szinte önkénytelenül áldásra emelte fel jobbját.

-Őn pap volt?-

-Ma is az vagyok!-

Térdre hula meg ragadta meg Nánási a kis szakács kezét.

-Atyám. Főtisztelendő Ur!-

-Dicsőség az Istennek!-

-Főtisztelendő Ur! Ön ki-tüntetett bizalmával, megmondta ki volt, ki ma is, pedig nem tudhatta, nem leszok-e árulója...-

-Tudtam, hogy árulóm nem lesz! Az Ön szeméből a becsületesség, a tiszta lelkiismeret, a nyíltság sugárzik. A szem a lélek tükré!-

-Én is elárulok valamit, amit ezen a vidéken senki sem tud. Engem a kényszer hajtott szolgálatukba, mert élni kell! Családom nincs itt! Feleségem tudja hol vagyok és csak nagy titokban, néha-néha adun't hírt egymásnak. Ő azt híreszteli, hogy én eltüntettem a "felszabaduláskor". Én Erdélyben egy csendőrörs parancsnoka voltam. Voltam... de csendőrnök érzem magam ma is! Üldözöm a bűnt tőlem, talholbög és a körülményekhez képest. Segítek az elesetteknek ott, ahol és ahogyan lehet. Mostani nevem is csak felvett név, de egy jó barátom segítségével a papírjaim is erre a névre szólnak.-

-.-

Talán egy fél év is eltelt már, hogy a favágók Nánási területén dolgoztak. Nem volt hiba sem a teljesített munkában, sem a kis szakács főzte körül. De az öriök egyikének mégsem tetszett, hogy Nánási miért keresi fel minden alkalommal a kis szakácsot.

Nekik mindég és mindenütt igazuk van. Még gyanu sem szükséges és elégséges egy feljelentés. Mi alapon? Ki kérdezi? Ellensége a népnek és a rendszernök, ez elég.

Egy szép napon eltűnt a kis szakács, de nem járt fel a favágókhoz Nánási erdőör sem többé. Mint a magyar történelem dicső napjainak annyiszor, a kereszt és a kara együtt! Összebilincselve viték el őket!

-o-o-o-o-

EGY VESZÉLYES NYOMOZÁS.

A csendőr nyomozó alosztály irodájában csongott a telefon. Az ügyeletes füléhez emelte a kagylót és írta:

Az éj folyamán ismeretlen totesek feltörték Szicsel Agoston, bpesti lakos Tompa özség határában lévő nyaralóját és onnan egy rádiót, vadászpuskát, szőnyegot és egyéb tárgyakat x.értékben elloptak. Helyszinelő és nyomozó járőr kivézénylését kérem. Öpk.

A helyszínen az-nap délutáni órákban az örsparancsnokkal együtt a helyszinelő és a nyomozó megjelent.

E betörés azzal tért ol a hasonlóaktól, hogy a belső deszkajtó fejszerével volt felfoszítva, míg a külső rácsos vasajtó két "Rotó" lakatja ép volt és azokkal visszazárva a rácsos vasajtó. A helyszinelés megtörténte után az érdekelt örs karöltve az értesített örsökkel bevezette a nyomozást, sullyal a "Rotó" féle lakat-kulcsokra.

-.-

Az egyik elhagyott prészában két elhanyagolt külsejű férfi vitatkozik. A fiatalabb kb. 28-30 éves lehet, örs esontozatu, közép magas, kécskendiéseivel próbál sulyt adni rekodt hangjának:

-Mondtam ott is, hogy a rádió, a szőnyeg és az oszka evbesz-közöl helyett inkább vigyük el a két festményt az ágy mellől, vagy az asztalon levő kis szobrot. Azokat drágábban oladtuk volna, mint ezeket.-

Egy közel 40 éves, alacsony termetű, kissé olhizott, kopaszodó férfihöz beszélt, ki tskén ül, hátát a prés oldalának támasztva s

a lopott vadászpuska vizsgálása közben félvállról felelt:

-Hiszen elhozhattuk volna még azokat is, de az ilyesmi eladása nem tartozik a szakmamba. Azok eladására egyébként is könnyen ráfizethet az ember.-

-Bizza csak rám, nem az első üzlet az ilyesmi nekem. Csak azért mondom, hogy ha már dolgozom, legyen annak értelme is.-

-Jó, jó, még nincs veszve semmi. Ha annyira fontosnak tartod, úgy egy-két nap eltöltéssel alkalmas lesz az idő arra, hogy azokat is elhozzuk. Nem gondolnám, hogy egy pár nap alatt új ajtót fognak felszerelni, vagy őrizték azt a rossz viskót. Holnap vagy holnapután széjjel nézel a környéken s aztán, ha jónak látod, éjjeli időben elhozzuk azokat is. Természetes, hogy most már jobban kell vigyáznunk.-

A nyomozás első két napján semmiféle eredményt nem hozott, pedig minden érdekelt őrs lelkiismeretes munkát végzett. A harmadik napon az egyik szomszédos őrsön egy polgári ruhás nyomozó jelent meg. Az ottani őrsparancsnok közölte vele, hogy a tompai őrskörletben ismeretlen tettesek egy nyaraló villát feltörték, amely betörés anélkül inkább érdekli őket, mert a villa alig 500 méterre van az őrskörlet határától s így feltételezhető, hogy a tettesek az őrskörletébe tartozók.

-Ez engem is közelről érint - felelte a nyomozó, mert két régebbi betöréses lopásban nyomozok. Szeretném megtekinteni a helyszínt, hogy az elkövetés módja nem-e hasonlatos az általam nyomozott két esettel? Ha igen, úgy lehetséges, hogy a három betörést ugyanazok a tettesek követték el.-

-A jelenleg pihenőben levő járőrt délután szolgálatba szándékosom vezényelni. Itt a térkép. Ez a szomszéd község az őrskörletemhez tartozik. E községnek nyugati kijáratától 2 km-re van egy köhíd, amelyről a kérdéses villa látható. Úgy indítom a járőrt, hogy az pontosan 17 órakor a hídhöz érjen. Úgy intézd, hogy erre az időre Te is légy ott és a járőr -feltűnés nélkül- megmutatja Neked a villát. A villa egy hegyoldalon van, amely hegyről hozzá közel egy községet fogsz látni, melyen áthaladva eléred az érdekelt őrs székhelyét, ahol bővebb felvilágosítást adnak Neked az ügyben.-

Őrsön a közvetlenül érdekelt őrs egyik járőre több kulcsot -köztük "Rot5" lakatkulcsokat is- talált az egyik rovtomtultu egyén lakásán. A járőr a községhezán kérdezte ki a gyanúsítottat, miközben jelentést tett az esetről őrsparancsnokának. Az őrsparancsnok megjelent a községhezán s gyanúsított további kikérdezését a járőrre bízva a feltalált kulcsokkal az őrsállomásra tért vissza. Ott csak a segédkező nyomozót találta, aki örömmel vette tudomásul az első komolynak ígérkező eredményt.

-Tudod mi lenne most a legfontosabb? kérdezte az őrsparancsnok a nyomozótól? -Az, hogy valaki kimenjen a villához és kipróbálja a kulcsokat. Tekintettel arra, hogy járőr nincs idehaza, ezért Téged kérlek meg ennek a foganatosítására. Roméljük, nem lesz hiábavaló az utad. Én visszamegyek a községhezára.

A nyomozó készséggel vállalta a feladatot, zsebébe nyomta a kulcsokat és pillanatok alatt elhagyta a községet. Utközben az az érzés nyoma, hogy ha a kulcsok nyomán kiderül a bűncselekmény, úgy neki a kiderítésben nincs különösebb szerepe. De fontos az eredmény, nyugtatja magát.

A présházba visszaérkezett a fiatalabb férfi, akit a társa már kissé idegesen várt.

-No mi a helyzet? -kérdezte az érkezőtől.

-Ugyan az, mint tegnap. Nem voltam közvetlen közel a villánál, de a környéke teljesen csendes, még az utakon sem láttam járó-kelőket.

-Gondolod, hogy elmehetünk? -

-Nem látom akadályát, hogy ne menjünk.-

-Majd úgy 22 óra tájban, addigra a hold is lemegy.-

(folytatjuk)

A KIS LO.

(folytatás)

-Másfél brányira egy nagy kanyarodó van...Négy öreg nyárfa a parton...Nagyon öreg fák, magányosak...Mogismerheted...

-Megismerem...

-Ott vanaagóráb...Nekem honajig ér a víz...Tudsz uszni?

-Mint a kutya...

-Ugyis jó...Ott átalmehetsz...A tulsó part már másik ország...

Na gyereünk aludni...

A cigány felkapja batyuját. Aztán megint leteszi a földre, nyitogatja, babrál a rongyai között és átnyujt valamit az öregnek.

-Ezt meg a vacsoráért...

Az öreg nézi...gyűrött papirok...péznz...százpengősök...Három darab...Piszkos foltok éktelenkednek rajta...Maszatos ujjnyomok...Vér...

-Nem...Nem kell...Ezér a semmiségért...

-Jó szívvel adom...Na...

-Én is úgy adtam...Nem...

A cigány vállat von és visszagyüri a pénzt a batyuba. Ásit...

-Menjünk!...

Pár lépést kell tenni a közeli voremlakásig. Meleg nyár van és ilyenkor hinn szokott aludni az öreg a verem alacsony cserze alatt, illatos fűzfalevélből vetett ágyon. Egyszeribe megveti a másik fekhelyét is, keshedt szürt aaszt le a szegről és odaveti elébe...

-Évvel betakarozhatsz.

A legény elhanyaglik a levélágyon. Iszonyu fáradt lehet, mert azonnal lehunyja szemeit. Nyitott szája motyog még valamit, de nem lehet érteni. A következő percben már alszik is. A vesszőhámozó odakuporodik mellé és nézi. A batyu ott van az oldala mellett és lehanyatlott róla az erős, barna kar. Benn a batyuban a péznz...A tenger péznz... Boldog és nyugalmas évek...Husz hold föld a határban, kis tanya... Ugyan, hát a fiam küldte Kanadából...Hiszen ez igaz is...Három éve, hogy kivándorolt...Egész testét kiveri a hideg veriték...A holdvilág uszik, uszik az ég tetején...

-Uramjézus, segíts!...

-Aztán meg bitang, senkilolke haramia ez...Neki is jobb lesz...Álmában...Marokkal?...Átfogva a torkát?...Nem, az ő pókos kezei gyöngék...Felébred a legény és akkor majd ő...Ő majd nem fog tévovázni...A keserve annyát neki, miért is jött ide?...

Szédül a feje és fel akar állni, de nem tud...Tétován tekint get ide-oda...Mit csináljon?...Ekkor pillantása megakad a szélső gerenda végén...Valami éles, hasító fájdalom nyilal be a tarkójába hátul...Eltorzul az arca és lenéz az alvó legényre. Szétvetett karokkal, hátraszegett fejjel alszik...

-Ez az!...Hogy is nem jutott eszembe mindjárt?...Azzal csendben felemelkedik és odanyul a szélső gerenda homaljába. Valamit kihuz onnét...Görbe, csillogó sarlóforma!...A vesszőhámozó kés...

Macska mozdulással visszaguggol az alvó mellé...Nézi, nézi sokáig...Horkol már a legény és valami szépet álmodik, mert mosoly huzza szét sothelyes száját...A félrebillent fej mintha oda volna hajítva a levelekre. Nem látszik a törzs, a karok, a lábak...A vénember fulladatan linog és föléje hajol...

-Egyetlen erős nyisszantás...Az adámcsutka alatt... És vége!

Már emelné a kezét, de el van szibbadva a karja. Mintha mázsás suly huzná lefelé kezét...A váll vastaghusában feljajdul a régi zsába és a fájdalom lehet egészen az ökölbeszorított ujjak hegyéig, amelyek görcsös szorítással tapadnak a nyélre...

-Nem bírom!...

Hívós szellő suhan át a tájon...A vesszőhámozó odafordítja lángoló arcát. A szél fuj, fujdogál és szelidén simogatja réncos, borostás lengőhajú fejét...Távol, mintha kísértetórárt jelczne, vékony

elnyújtott kakasszó hasítja kotté az éjszakát. Ettől a hangtól kezdődő pillanat már a hajnal...

A vesszőhámozó nyöszörög, feje a mellére horgad és érzi, hogy szíve tájékaról valami jó melegség indul el. Végighalad fölfele a mellén, átfolyik a vállon, le a karokba... És fölongeszteli az agyvelőt hasogató görcs fájdalomát.

-Nem szabad... Csak ezt nem... Minden mást igen... Föladni, jelentést tenni... megkötözni... Csak ezt az egyet nem...

De most már látni sem bírja a cigányt. Undok, füstös pofáját, a batyut, benne a vértől mocskos holmit. Ráordít dühösen: Auf hé!

-Mi a?-riad fel az alvó.

-Albmars, ánc, cváj!...

A legény felpahtan és észreveszi a magából kikelt embert. Eltorzult arccal áll előtte. Kezében kés van! Érti, hogy itten valami történt, valami, amíg aludt... Valami nagy veszedelem, amelytől most még megmenekült. Látja, hogy hatalmában volt ennek a vén embernek... Megint felüvölt testében a megpihent állat futásra készítő ösztöne... Összekapkodja cokmókját és indul...

-Megyek már... Már megyek is -és zavartan hebeg. Elgyávult, nem is gondol a revolverre...

-Köszönöm nagy jószágát!...

-Ne köszönj semmit... Eriggy előlem!

A cigány futva tesz néhány lépést a folyópartra vivő ösvény felé.hirtelen visszatörpan, mintha eszébe jutott volna valami. Mélyen belenyúl nadrágja zsebébe... A vesszőhámozó mozdulatlanul áll, nem hajtja rá a kést... A lövést várja...

Nem a revolver körül elő... Valami apró, kicsi tárgy. Nem is látni a cigány markában, hogy micsoda. A rongyos legény lassan visszacsomolyog... Olyan, mint a nyivó, alázatos kutya...

-Ezt legalább- mondja és odanyújtja.

-Mi az?

-Játék...

-Nafene- csodálkozik el az órog és belenez a kinyújtott tenyerébe, amelynek közepén ott van a valami...

-Mi ez?

-Kis ló...

-Nézd csak- bánul a vesszőhámozó.

-ólomból... Tőle kaptam, a Rózikától, tudja... mert ő az én kislányom. Tegnapelőtt léttan... Két éves...

-Kis ló- mondja megint a vesszőhámozó és elfogadja. Valami nedves honélység fátyolozza el a pillantását...

-Azán... milyen takaros kis jószág... Majd elteszem az unokámnak... Veronka... Tavasz óta nem láttam... Azán, hisz éppen két esztendő az is... Fülpillant, de a cigány nincsen már sehol.

Egyik markában a kés, a másikban a tarkára festett parányi gyermekjáték... sokáig áll, áll mozdulatlanul...

Kis ló...

Most kelet felől észrevétlenül meghasad az ég alja és biborló nagy szemét kinyitva felragyog a napvilág.

-o-o-o-

KÖZLEMÉNYEK, HIREK, SZÁMADATOK

hogy az 1917 évi végzett Beriat állami- vagy párt- vezetőségért, illetve kénkördésért, részben bírói ítélet...
Ezúton köszönjük és nyugtázzuk az...
...ulását a BL-re.

9 tényleges szolgálatban álló minisztert; 7 közül 5 központi végrehajtóbizottsági elnököt; 53 közül 43 pártközponti titkárt; 80 közül 70 haditanús tagot; 5 közül 3 tábornagyot; a tábornokoknak mintegy 60%-át; az állami szakszervezetek titkárságainak 80%-át; az első, Lenin által felállított "Politbüro" valamennyi tagját Stalin kivételével s végül a Lenin halála után szervezett "Párt-Politbüro"-nak szintén valamennyi tagját ugyancsak Stalint kivéve.

A fenti számadatok cáfolhatatlanul bizonyítják, hogy ha a Szovjet-Unióban valakit magas vezetői állásba kineveznek, az körülbelül egyenlő a halálos ítélettel. Mit kell vajon tennie, hogy ez be ne következ-
zél? Hallgatni és vakon engedelmessé válni. Ez igen egyszerű volna, de ki-
nek? Ha ugyanis az, akinek ma engedelmessé válni, holnap lebukik, magával
rántja a neki engedelmessé válni is.

A clevelandi csendőrnapi rádióadás teljes szövege gramafon lemezre
lett véve. Aki akar, rendelhet abból: Rózsa László 2872 E. 112 St. Cle-
veland, Ohio, U.S.A.; ára 2 dollár és a postaköltség.

Hozzászólást kérünk rovatunkra beérkezett válaszokra; közlését hely-
szűke miatt a következő számunkban kezdjük. Már most megállapítjuk,
hogy Bajtársaink élénk érdeklődést tanúsítanak a mi szakkérdéseink
iránt és reméljük, hogy a jövőben ez csak fokozódik!

T. Gy. Santiago de Chile. Beigért hosszabb levele mindeztől nem ju-
tott kezeinkhez. Kérjük azt, Reméljük, hogy felesége újból egészséges?

K. Gy. Helsingör. Kérjük Bajtársunkat, hogy a most folyó football világ-
bajnoksági küzdelmekről küldjön a szerkesztőségnek lapunkban való
közlés végett szakszerű összefoglalót.

R. B. Cleveland. A pótlólag beküldött csendőrnapi emlékezés mélyonszán-
tós gondolatokat tartalmaz, de az idő eltelte miatt annak mostani le-
közlése nem aktuális.

Kérjük Bajtársainkat, valamint mindazokat, akik a B.L.-t cikkekkel,
gondolataik írásba foglalásával s a felvetett kérdésekre hozzászó-
lásaikkal támogatják, hogy ezeket időben juttassák a szerkesztőség-
hez.

Ahogy mi látjuk cím alatt a következő számban az alternatív meg-
oldásokkal foglalkozunk, amelynek időszerűségére már most felhív-
juk Bajtársaink figyelmét.

Mi is az a csendőr-tudomány? cikksorozatunkat tovább folytatjuk, a
mostani számunkban azért nem jelenhetett meg a 4. levél, mert azt
szerkesztő Bajtársunk rendkívüli elfoglaltsága miatt képtelen volt
azt összeállítani.

M A N U S K R I P T - K É Z I R A T. ABSENDER, ADRESSE - C I M :
B. L. SZERKESZTŐSÉGE, B a r o g e n z, Lager Vorkloster Baracko 2.

DRUCKSACHE!
PRINTED MATTER
PÉRIODIQUE.

Dr. BÉLA REKTOR

1574 EAST, 49 ST.

CLEVELAND 3. OHIO

U.S.A.

